

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XX. — Izdan in razposlan dne 27. aprila 1898.

Vsebina: Št. 58. Ukaz o ustanovitvi obrtne sodnije na Dunaju.

58.

**Ukaz pravosodnega ministra v po-
razumu z ministri za notranje
stvari, trgovino in finance z dne
26. aprila 1898. l.**

o ustanovitvi obrtne sodnije na Dunaju.

Na podstavi §§. 2. in 3. v zakonu z dne 27. no-
vembra 1896. l. (drž. zak. št. 218) o vpeljavi obrt-
nih sodnij in o sodni oblasti v sporih iz obrtnega
delovnega, učnega in mezdnega razmerja se ukazuje:

§ 1.

Dne 1. julija 1898. leta začne na Dunaju po-
slovati obrtna sodnija, ustanovljena na podstavi za-
kona z dne 27. novembra 1896. l. (drž. zak. št. 218).

Ta obrtna sodnija ima oznamenilo: „C. k.
obrotna sodnija na Dunaju“. Uradni pečat obrtne
sodnije ima cesarskega orla.

V stvareh obrtne sodnije postopa deželna sod-
nija na Dunaju v državljskih pravnih stvareh kot
zborna sodnija prve stopinje, oznamenjena v zakonu
z dne 27. novembra 1896. l. (drž. zak. št. 218), in
pa kot prizivna sodnija.

§. 2.

Krajna pristojnost obrtne sodnije na Dunaju se
razteza na ozemlje državnega in prestolnega mesta

dunajskega, nadalje na občinsko ozemlje florids-
dorfsko in stadlausko.

§. 3.

Stvarna pristojnost obrtne sodnije na Dunaju
obsega vse v §. 1., odstavku 2. zakona o obrtnih
sodnijah imenovane, v okolišu obrtne sodnije ležeče
podjetbe, vendar stopi ta pristojnost v veljavnost
s 1. dnem julija 1898. leta začasno samo za obrtne
obrate, oznamene v §. 5. tega ukaza pod sku-
pino I., s 1. dnem septembra 1898. l. za obrtne
obrate, imenovane ravno tamkaj pod skupino III.
in V., in naposled s 15. dnem februarja 1899. l. za
obrtne obrate, uvrščene tamkaj pod skupino II.,
IV. in VI.

Čas, v katerem stopi v veljavnost stvarna pri-
stojnost obrtne sodnije za železnice, podjetbe par-
nega plovstva in skladovnice, se določi s poseb-
nim ukazom.

§. 4.

Število prisednikov obrtne sodnije na Dunaju
se ustanavlja na 380, število namestnikov na 200
in število prisednikov za prizivno sodnijo v obrtnih
spornih stvaréh (§. 31., odstavek 3. zakona o obrt-
nih sodnijah) na 72.

Dokler ne stopi stvarna pristojnost obrtne sod-
nije po §. 3. tega ukaza za posamezne skupine
obratov še v veljavnost, se tudi število prisednikov
in namestnikov obrtne sodnije in število prisednikov
prizivne sodnije omejuje na določeno v §. 5. število

prisednikov (prisednikov prizivne sodnije) in namestnikov tistih skupin, na katere se vsaki čas že razteza stvarna pristojnost obrtne sodnije.

§. 5.

Prisednike in namestnike obrtne sodnije in pa prisednike prizivne sodnije je izvoliti iz posamez označenih skupin obrtnih obratov po razmerju, ki se pokaže iz nastopne razdelitve.

Izdaja potrebnih odredb, da se morda opravijo volitve v več teritorijalno ločenih oddelkih, se prepušča c. k. cesarskemu namestništvu na Dunaju.

Skupine obrtnih obratov za opravo volitev in skupno število prisednikov in namestnikov obrtne sodnije in prisednikov prizivne sodnije, ki jih izvoli vsaka skupina polovico iz volilne skupine podjetnikov in polovico iz volilne skupine delavcev, se določajo tako-le:

Skupina I.

Kovinska in strojevena obrtnost:

60 prisednikov	} obrtne sodnije,
32 namestnikov	
12 prisednikov prizivne sodnije.	

Skupina II.

Keramična obrtnost in stavbni obrti:

60 prisednikov	} obrtne sodnije,
32 namestnikov	
12 prisednikov prizivne sodnije.	

Skupina III.

Obrtnost v lesenem in rezljanem blagu, kavčuku i. e.; papirna obrtnost; grafični in umetniški obrti:

60 prisednikov	} obrtne sodnije,
32 namestnikov	
12 prisednikov prizivne sodnije.	

Skupina IV.

Usnjarska, tkalna, oblačilna in kemična obrtnost:

80 prisednikov	} obrtne sodnije,
40 namestnikov	
12 prisednikov prizivne sodnije.	

Skupina V.

Živežni obrt, obrti za osebne oprave; prometni obrti (ti brez železnic, podjeteb parnega plovstva in skladovnic):

60 prisednikov	} obrtne sodnije,
32 namestnikov	
12 prisednikov prizivne sodnije.	

Skupina VI.

Trgovina:

60 prisednikov	} obrtne sodnije,
32 namestnikov	
12 prisednikov prizivne sodnije.	

Posamezne obrtne vrste, spadajoče k zgoranjim skupinam, so našteje v priloženi „Razdelitvi skupin obrtov za obrtno sodnijo na Dunaju.“

Ako se dvomi o uvrstitvi obrtnega obrata, ne navedenega z imenom v ti razdelitvi skupin, se je ravnati po abecednem spisku podjeteb in opravil, obseženem v prilogi J k izvršitvenemu predpisu k poglavju I. zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220) o neposrednih osebnih davkih (finančnega ministrstva razpis z dne 28. januarja 1897. l., drž. zak. št. 35).

§. 6.

Gotove stroške (§. 13. zakona o obrtnih sodnijah) je prisednikom in namestnikom obrtne sodnije in prisednikom prizivne sodnije povrniti, zmišloma uporabljaje določila §§. 3. do 10., 15., 20., 21., 23. in 24. v ukazu pravosodnega ministra z dne 17. septembra 1897. l. (drž. zak. št. 221) o pristojbinah priči in izvedencev v državljanskih pravnih sporih.

Odškodba za izgubljeni zaslužek, ki jo je dati prisednikom in namestnikom iz delavskega stanu, se ustanavlja na tri goldinarje za pol dneva in na pet goldinarjev za ves dan brez nadaljne podrazdelbe.

Odmeri te odškodbe je vzeti v podstavo čas, katerega je bil delavec res odtegnjen svojemu pridobitku; pri tem je zlasti tudi vpoštevati čas za hojo tje in nazaj.

Thun s. r.

Kaizl s. r.

Ruber s. r.

Baernreither s. r.

Priloga k ministrstvenemu ukazu z dne 26. aprila 1898. l. (drž. zak. št. 58).

Razdelitev skupin

obrto v obrtno sodnijo na Dunaju.

Skupina I. Kovinska in strojevena obrtnost.

Dobivanje sirovega železa in topilniške livarnice, drugačen topilniški obrat, dobivalnice zlata in srebra iz ostružkov in ločbeni zavodi, dobivanje litega blaga drugega topila, dobivanje in čiščenje kovnega železa in jekla, izdelovanje osi za vozove, narejanje ročnokovaškega in nožarskega blaga, orodja, pil, izdelovanje kos, srpov in slamoreznic, podkavači in kovači za vozove, izdelovanje železnega posodja, kovanega, stiskanega, pokositrenega ali pološenega, izdelovanje železnega pohištva, izdelovanje zoper ogenj varnih blagajnic, izdelovanje ključarskega blaga raznih vrst, napravljanje železnih stavbnih konstrukcij, izdelovanje vlečene žice, žičnikov, žrebljev, zakovic, vijakov, žičastih vrvi in verig, izdelovanje železnega in jeklenega kratkega blaga, izdelovanje iglarskega blaga, izdelovanje žičastih tkanin in pletenin, luknja-stih pločevin in drugih sitarskih in mrežarskih izdelkov, izdelovanje svetilnic in latêren, izdelovanje drugegačnega kleparskega blaga, izdelovanje bakrenih, medenih, tombačnih in pakfonških pločevin, žic in ceví, izdelovanje bakrenega blaga, zvonarstvo in velika umetnostna litba rud, izdelovanje vžigalnih kapic in tulcev za patrone, izdelovanje medarskega blaga in pa kratkega, galanterijskega in potratnega blaga iz raznih kovin in kovinskih zlitin, narejanje blaga iz kovine britania in iz kositra, izdelovanje cinkovega blaga, izdelovanje svinčenega blaga, zlatarji in srebrarji in dragotinarji (juvelirji), zlatoklepi, srebroklepi in kovinoklepi, izdelovanje blaga iz kitajskega srebra, alpake in drugih ponaredkov dragih kovin, izdelovanje zlatih, srebrnih in leonskih žic in blaga iz njih (brez posamentov), brusivci in likavci železa, jekla in kovin, sislêrji, platirarji (opločevavci), galvanizovavci, pozlačevavci, posrebrovavci in ponikljevavci kovin, izdelovanje parnih kotlov, motorjev, delovnih strojev in sestavin strojev (z livarnico ali brez nje), izdelovanje plinovodnih, vodovodnih in parovodnih priprav, oprem parnih kotlov in kurilnih naprav, orožarska obrtnost, izdelovanje lokomotiv, izdelovanje železniških voz, izdelovanje voz za osebe in tovore, izdelovanje koles, stavba ladij, elektrotehnika, izdelovanje matematičnih, fizikalničnih in optičnih instrumentov, izdelovanje tehtnic in uteži, izdelovanje ur, izdelovanje kirurških instrumentov, instalatêrji plinovodov in vodovodov, zavodi za električno svečavo in prenašanje sile, zavodi za dajanje parne sile v najem, drugačni osrednji zavodi za kurjavo, svečavo, oddajanje sile itd.

Skupina II. Keramična obrtnost in stavbni obrti.

Kamenice (kamenolomi), izdelovanje mlinskih kamenov, drugačno obdelovanje kamenja, kamenice za apno in kuhalnice apna, kamenice za mavec in kuhalnice maveca, izdelovanje hidravličnega apna in cementa, kopanje tarasa, izdelovanje cementnega in betonskega blaga, mozajike iz umetnega kamenja in mozajike iz kamenja, jame za kršec, pesek in gramoz, kopanje ila in gline in njih pripravljanje, kopanje in izpiranje kaolina, pripravljanje mase, izdelovanje steklenine, loša in slikarskega kamenja vsake vrste, žganje opeke, izdelovanje navadnega lončarskega blaga in pečnic, pečarstvo, izdelovanje fajance, majolike in kamenine, izdelovanje porcelana, izdelovanje kamenščine in zoper ogenj varnega kamenskega in glinastega blaga, izdelovanje teralita, siderolita in terakote, izdelovanje otlega, ploskega in zrcalnega

stekla, čistilnice otlega stekla, čistilnice zrcalnega stekla, stekleno kratko blago, izdelovanje strešne lepenke in asfalta, stavbni podjetniki, stavbni mojstri, kopači nasipov (jezov), vodnjakarji, tlakarji in asfaltarji, zidarski mojstri, tesarski mojstri, krovcji, steklarji, mazavci in lakirarji, slikarji izeb, štukaturci in mramorovavci, dimnikarji, kidavci kanalov in greznic, snaživci izeb in snažilni zavodi.

Skupina III. Obrtnost v lesenem in rezljanem blagu, kavčuku i. e. r., papirna obrtnost; grafični in umetalniški obrti.

Stope za čreslo, žage in sekanje drv, izdelovanje oplatic, zavod za napajanje lesa, izdelovanje lesene volne in lesene žice, izdelovanje plutovinskega blaga, sodarstvo, fabrikacija parketov, izdelovanje grobega lesenega blaga, izdelovanje zabojev, stavbno mizarstvo, mizarji za pohištvo in galanterijo, izdelovanje letev, okvirjev in pozlačevskega blaga; frezovanje lesa, vezanje ščeti, košarstvo, drugačno pletenje in tkanje lesa, slame, ličja, bičja in enakih tvarin, izdelovanje gumbov iz lesa, roga, kosti, biserne matice in drugih tvarin, izdelovanje pahljač, izdelovanje glavnikov in igline (rogonosove) kosti, izdelovanje blaga iz morske pene in jantarja, izdelovanje raznega strugarskega blaga iz lesa in drugih tvarin, izdelovanje klavirjev, izdelovanje orgelj, harmonik in lajen (orgelj na okretalo), izdelovanje drugih godbenih nastrojev, izdelovanje blaga iz kavčuka in gutaperče, izdelovanje celulojdnega blaga, tapetarji (preprogarji) in okraševalci (dekoratèrji), izdelovanje lesenine, slamenine in celuloze, izdelovanje lepenke in valjalnega kartona, izdelovanje papirja vsake vrste, izdelovanje tapet, pisanega in pripravljenega papirja, izdelovanje igralnih kart, papirna konfekcija, knjigovezi in črtavci, izdelovanje blaga iz kartona in papirnega testa, črkolivnice in črkoreznice, galvanoplastika, napravljane lesorezov, cinkografij in drugih tiskovnih ploč, tiskanje knjig, tisek na kamen, jeklo in baker, narejanje fotografij, svetlotiskov in svetlopavz, risarji, desinatèrji in kaligrafi, slikarji izveskov in pisma, slikarji in lakirniki kovinskega in pločevinskega blaga, obrtnostni slikarji, slikanje na porcelan in drugo glinasto blago, slikanje na steklo, jedkavci stekla in vrezovavci stekla, vrezovavci (gravèrji), giljošèrji, postavljevalci, brusivci in vrezovavci dragega kamenja, kamenorezi, kiparji na to: kiparji za kamen, kiparji in rezljači za les, oblikovavci mavca in tvorilarji mavca, zobni tehniki.

Skupina IV. Usnjarska, tkalna, oblačilna in kemična obrtnost.

Strojarije, irharstvo in strojarstvo na zamšo, prirejalnice za usnje, izdelovanje barvanega in lakiranega usnja, izdelovanje gonilnih remenov za stroje, izdelovanje usnjenega galanterijskega blaga, izdelovanje sedlarskih, remenarskih in torbarskih izdelkov, izdelovanje povoščenega in usnjenega sukna in drugih vode ne propuščajočih tkanin, izdelovanje umetalnega usnja, čiščenje in pripravljanje perja, dlake in enakih tvarin, nagačevalci živali in preparatorji, kondicionovalni zavodi, pripravljanje volne, pripravljanje lanu in konopelj, pripravljanje prejnih odpadkov in cunj, izdelovanje umetalne volne, izdelovanje svile, predilnice za svilo, svilen *shoddy* in svilne odpadke, tkalnice za svilo in polovično svilo, predilnice za prejo iz ostrižine (volnenih ostrižkov), predilnice za prejo iz grebenane volne, predilnice za preje iz *shoddy*-volne in *mungo*-volne, izdelovanje polstenega sukna, kocev in odej, izdelovanje prostirač in tkanin za pohištvo, izdelovanje ogrinjalek (*shawls*) in rut, tkanih ali na stanu pletenih, izdelovanje ne posebej imenovanih tkanin iz preje od ostrižin in grebenane volne, čistih in mešanih, izdelovanje vate, predilnice in sukalnice za bombaž in vignonjo, predilnice za odpadke (*shoddy*) bombaža, tkalnice za bombaž, fabrikacija stena, predilnice in sukalnice (cvirnarnice) za lan, tkalnice lanenega blaga, konopeljska obrtnost in izdelovanje mrež in vrvarskega blaga vsake vrste, obrtnost z juto, obrtnost z drugimi rastlinskimi predivi, tkanje brez omejitve na določene tvarine, izdelovanje prožnih tkanin, pascev z gumo in vrvec, izdelovanje posamentov iz zlatih, srebrnih in leonskih prej, izdelovanje drugačnih posamentov, izdelovanje svilenih in na pol svilenih trakov, izdelovanje trakov iz drugih tvarin, izdelovanje na stanu pletenega, pletenega in kavličkanega blaga vsake vrste, izdelovanje *bobbinet* in čipek, umetalno, pisano in belo vezenje, barvanje svile, apretura in priredba svilenega blaga, beljenje, barvanje, apretura in priredba volnenih, bombaževih in lanenih prej in blaga iz njih, izdelovanje tiskanega prediva in tiskanih tkanin, izdelovanje postelnega blaga, šivanje in izdelovanje perila, izdelovanje moških in deških oblačil, izdelovanje oblačil za ženske in deklice, črevljarstvo, izdelovanje modrcev, izdelovanje ovratnic, rokovičarji, narejavci obezil (bandaž), narejavci dežnikov in solnčnikov, krznarji in izdelovavci kap, barvarji kožu-

hovine, fabrikacija polsti, izdelovanje tvarin za klobuke in polstenih klobukov, izdelovanje orijentalnih kap (fesov), izdelovanje slamnikov, izdelovanje klobukov za gospe in avbic (opravilo za lepoticenje klobukov, modistno opravilo), izdelovanje umetalnih cvetlic, lepoticvi (okraševavci) s perjem, snaženje perila in oblačil, kemična velika obrtnost, drugačna izdelava kemičnih proizvodov in lekarij, dobivanje lesnega oglja, lesnega kotrana in saj, pridelava rupe (šote), fabrikacija briket, zavodi za okoksovanje, izdelovanje svetilnih in kurilnih plinov, destilacija premogovega kotrana, kamenega olja in kamenega voska, žganje ribje masti in izdelovanje mazalnega olja, izdelovanje kotranovih barvil in drugih derivatov premogovega kotrana, izdelovanje drugih barvilnih tvarin, izdelovanje svinčnikov, pasteljnikov in kred, izdelovanje voščil za črevlje, tinte in pečatnega voska, dobivanje in destilacija smolcev, izdelovanje pokosti (firnežev) in lakov, izdelovanje in predelava voska, fabrikacija margarina in čistilnice tolšč, izdelovanje mila, stearinskih in lojenih sveč in elajina, izdelovanje mastnega olja, izdelovanje étrskega olja in étrskih esencij, izdelovanje vonjavarskega blaga, izdelovanje strelil in raznesil in pa ognjarskih predmetov, izdelovanje vžigalic in drugega vžigalnega (zapalnega) blaga, izdelovanje kleja (lima), izdelovanje spodija, koščene masti in umetalnih gnojil (konjederstvo).

Skupina V. Živežni obrti; obrti za osebne oprave; prometni obrti.

Mlinarstvo, fabrikacija phanega ječmena, luščilnice za rajž in razno sočivje, izdelovanje črnega, belega in potratnega peciva, izdelovanje makaronov in podobnih testenin, izdelovanje skroba, saga, dekstrina, grozdnega cukra in skrobnega sirupa, izdelovanje sirovega in očiščenega cukra, izdelovanje kakaa, čokolade in kandičev, sladičarji in potičarji, izdelovanje strdenja in medice, izdelovanje gorušice in rastlinskih konserv, izdelovanje nadomestkov kave, žganje kave, mesarji, konjski mesarji, kuhači želodcev devetogubov in čistivci črev, prekajevavci mesa in izdelovanje nasoljenega blaga in klobas, izdelovanje mesnih in ribjih konserv, trgovci z divjačino in kuretino, ribarjenje, zbiranje živali in proizvodov živalstva, obrtna reja živine, pitanje, obrtno mlekarstvo, umetalnostno, lepotiško in trgovinsko vrtnarstvo itd., fabrikacija sladur, pivovarstvo, žganjarnice in izdelovanje stiskanih droži, rektifikacija špirita, izdelovanje žganjic (likêrjev) po mrzlem načinu, izdelovanje kisa (jesiha) in kisovega sprita, vinsko kletarstvo, izdelovanje penine in vina iz sadja, dobivanje prirodnih vod rudnic, dobivanje vode sodovnice, umetalnih vod rudnic in drugih penečih pijač, dobivanje prirodnega in umetalnega ledu, zavodi za oskrbovanje z vodo, fabrikacija tobaka, prenočevanje tujcev (gostilnice, hoteli, penzije), krčme in dajavci prehrane, točenje vina in piva, kavarnarji, mlekarji in čajarji, žganjarije, trgovina z žganimi opojnimi tekočinami, brivci in izdelovalci lasulj, poštna in osebna vozila, posojanje konj, tovorna vozila, ne s parom obratovano plovstvo, pogrebanje mrličev, postreščaki in mezdniki, opravljanje osebnih oprav vsake vrste, zavodi za kopeli in drugi obrtnemu redu podvrženi obrti za nego zdravja, godci in drugi obrtnemu redu podvrženi obrti za zabave.

Skupina VI. Trgovina.

Vsa, obrtnemu redu podvržena trgovina z blagom, izvzemši trgovino z divjačino, kuretino in trgovino z žganimi opojnimi pijačami, katera se je zavoljo nje zveze s pravicami izdelovanja uvrstila v skupino V., nadalje obrtnemu redu podvržena spedijska in komisijska opravila, agentje z blagom, tehtalni in mérski zavodi, bančna in eskomptna opravila in menjalnice, posojavci denarja, posojalna opravila, informacijske, oglaševalne in adresne pisarnice, naposled prodajanje tobaka, poštnih znamen in kolkov.

